

К О Н С П Е К Т ПО ОБЩА ПАТОЛОГИЯ

- 1.** Въведение в патологията, здраве и болест, методи в патологията.
- 2.** Обратими клетъчни увреждания. Етиология и патогенеза. Морфология. Клетъчен оток. Хидропични промени. Вътреклетъчни хиалинни натрупвания. Телца на Russel и Mallory.
- 3.** Обратими клетъчни увреждания. Клетъчна адаптация. Хипертрофия и хиперплазия. Типове.
- 4.** Клетъчна адаптация. Атрофия. Типове. Метаплазия. Дисплазия.
- 5.** Вътреклетъчни натрупвания. Стеатоза. Патогенеза. Морфология. Липоматоза. Вътреклетъчно натрупване на гликоген. Мукоидни промени. Епителен муцин. Съединително-тъканен муцин.
- 6.** Натрупване на пигменти. Класификация на пигментите. Екзогенни пигменти. Ендогенни пигменти. Хемосидерин - локализирана и генерализирана хемосидероза.
- 7.** Ендогенни пигменти. Натрупване на меланин и липофусцин, билирубин. Жълтеница.
- 8.** Хиалиноза. Патологична калцификация.
- 9.** Амилоидоза. Етиология и патогенеза. Класификация. Оцветявания характерни за амилоида. Патологични промени в органите.
- 10.** Необратими клетъчни увреждания. Некроза. Етиология и патогенеза. Морфология. Апоптоза. Специфични морфологични форми на некрозата: коагулационна некроза, казеозна некроза, коликвационна некроза, гангрена, декубитус, мастни некрози, фибриноидна некроза.
- 11.** Хемодинамични нарушения. Оток. Етиопатогенетични механизми. Типове иморфология на отока: Оток на кожата, белодробен оток, оток на белия дроб. Натрупване на течности в телесните кухини. Клинични корелации.
- 12.** Хемодинамични нарушения. Хиперемия. Активна хиперемия. Пасивна хиперемия (конгестия). Морфология. Остър и хроничен тип. Патологични промени в белия дроб, черния дроб, бъбреци и мозък.
- 13.** Хеморагии. Причини. Механизми. Типове: хематома, петехии, пурпура, ехимози. Натрупване на кръв в телесните кухини.
- 14.** Тромбоза. Патогенеза (триада на Вирхов). Морфология на тромбите. Тромбози в артериалната система. Тромбози в сърцето. Венозни тромбози. Флеботромбози. Мигриращи тромбози (синдром на Trousseau'e). Изход на тромбозата. Клинични прояви. Десиминирано вътресъдово съсирване.
- 15.** Емболия. Тромбоемболия. Белодробни емболии. Изхода на белодробните

тромбоемболии. Парадоксална емболия. Системна емболия. Артериални емболии. Въздушни емболии. Болест на декомпресията. Амниотична емболия. Масна емболия. Други емболии.

16. Шок: Патогенеза. Типове и стадии на шока. Патологични промени в органите (сърце, бъбреци, бели дробове, черен дроб, мозък).

17. Инфаркт. Типове на инфаркта. Патологични промени в органите. Изход на инфаркта.

18. Възпаление. Дефиниция. Терминология. Етиология. Медиатори и клетки на възпалението. Признаци на възпалението - огнищни и системни манифестация. Стадии и типове.

19. Остро възпаление. Образуване на ексудат. Разлика между ексудат и трансудат. Морфологични форми на остро възпаление: серозно, фибринозно, катарално, пурулентно, хеморагично, гнойно възпаление (абсцес и флегмон).

20. Хронично възпаление. Типове възпалителни клетки. Общи прояви на хроничното възпаление. Морфологични форми: дифузно интерстициално възпаление. Грануломатозно неспецифично възпаление. Гранулом тип "чуждо тяло". Липогранулом.

21. Специфично грануломатозно възпаление. Общи прояви. Грануломатозно възпаление при туберкулоза. Луес. Саркоидоза. Токсоплазмоза. Фелиноза. Грануломатозно възпаление при лепра, актиномикоза, ревматизъм.

22. Регенерация. Локални и общи фактори. Форми. Възстановяване. Гранулагционнатъкан. Заздравяване на рани.

23. Регенерация и заздравяване на специализирани тъкани на повърхностни лигавици и вътрешни органи (черен дроб, бъбреци, бял дроб). Заздравяване на мускули, нервна система и костни структури.

24. Болести на имунитета. Типове хиперсензитивни реакции (I, II, III, IV) Морфологични корелации.

25. Придобит имунодефицитен синдром (AIDS). Етиология. Епидемиология. Път на предаване. Патогенеза. Патология и клинични прояви.

26. Автоимунни заболявания. Имунологичен толеранс. Механизъм. Типове. Органно специфични заболявания. Органно неспецифични заболявания. Системен лупус еритематозус. Патогенеза. Патологични промени в органите.

27. Диагностични методи в туморната патология - цитологична диагностика, биопсична диагностика, видове биопсия, видове фиксатори, изисквания към фиксиращите течности. Имунохистохимични и молекулярни методи в туморната патология.

28. Неоплазма. Дефиниция. Макроскопски прояви. Микроскопска картина. Цитоморфология на наопластичните клетки. Диференциация и анаплазия. Ангиогенеза и туморна строма. Възпалителна реакция.

29. Неоплазми. Номенклатура на доброкачествени епителни тумори и туморите от мезенхимни клетки. Локална инвазия. Метастази. Градиране и стадиране на туморите. Премалигнени лезии. Придобити пренеопластични заболявания.

30. Карциногенеза. Етиология и патогенеза на неоплазмите. Карциногени. Химични карциногени. Стадии. Физични карциногени. Хормонална карциногенеза. Биологична карциногенеза. ДНК и РНК вируси.

31. Доброкачествени епителни тумори. Клинична характеристика и морфологични типове. Папиломи. Аденоми.

32. Малигнени епителни тумори. Клинична характеристика и морфологични типове. Плоскоклетъчен карцином. Базалноклетъчен карцином. Аденокарцином - морфологични типове. Уротелен карцином.

33. Доброкачествени мезенхимни тумори (тумори на меките тъкани). Клинична характеристика и морфологични типове. Фибром (ДД с фиброматози). Остеом. Хондром. Липом. Рабдомиом и лейомиом. Хемангиом. Лимфангиом.

34. Малигнени мезенхимни тумори. Клинична характеристика и морфологични типове. Фибросарком. Хондросарком. Остеосарком. Сарком на Юинг. Липосарком.

35. Малигнени мезенхимни тумори (тумори на меките тъкани). Клинична характеристика и морфологични типове. Рабдомиосарком. Синовиални сарком. Лейомиосарком. Ангиосарком.

36. Доброкачествени и злокачествени меланоцитни тумори. Клинична характеристика и морфологични типове. Типове пигментни невуси. Малигнен меланом.

37. Тумори на централната нервна система. Клинична характеристика и морфологични типове. Класификация - астроцитом, глиобластом, менингеом, шваном, неврофибром, невробластом.

ЛИТЕРАТУРА

1. Обща и специална патологична анатомия - под. Редакцията на проф. Вълков, 1995 г.
2. Патология - том 1 - Обща патология под редакцията на проф. Г. Велев, 2005 г.
3. Патология - том 2 - Клинична патология под ред. на проф. Г. Велев, 2005 г.
4. Руководство на патологической диагностике опухолей человек - под ред. на Краевски и Смоляников - 1976
5. Textbook of pathology- 5-th Edition, Harsh Mohan , 2005
6. Pathologic basis of disease- 4-th Edition, Ramzi S. Cotran, Vinay Kumar, Stanley L. Robbins, 1989